

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011, Dep.
0030 OSLO

UTTAELSE TIL FORSLAG TIL ENDRINGER I TOBAKKSKADELOVEN

Miljørettet helsevern i Vestfold er en interkommunal miljørettet helsevernordning for 12 kommuner med ca. 145 000 innbyggere. Avdelingen utfører oppgaver i henhold til folkehelseloven kap.3 Miljørettet helsevern med tilhørende forskrifter. Avdelingen fører også tilsyn med tobakkskadeloven § 12, med hovedfokus på serveringsstedenes og bingolokalenes overholdelse av denne paragrafen. Myndigheten til å fatte vedtak ligger hos kommuneoverlegene i den enkelte kommune.

Miljørettet helsevern i Vestfold som avdeling vil med dette gi sin uttalelse til forslag om nye endringer av tobakkskadeloven.

Uti fra våre erfaringer med forvaltning av *Tobakkskadeloven § 12 og Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* begrenser vi oss til å gi uttalelse til kapittel 4 i høringsnotatet:

4.1 Røykfrie arbeidslokaler

Miljørettet helsevern i Vestfold er generelt enig i endringsforslagene.

I tillegg ønsker vi at det skjerpes eller forbys hotellenes mulighet til å forbeholde opp til halvparten av hotellrommene for røykerne. Vi er kjent med situasjoner når ikke røykerne måtte akseptere overnattingsrom for røykerne. Slike situasjoner kan oppstå for eksempel i forbindelse med konferansedeltakelse hvor behov for antall røykfrie rom er vanskelig å avklare på forhånd og/eller når det er stort belegg i rommene. Røykelukten henger igjen i slike rom og da blir gjestene utsatt for passiv røyking.

Det at flere og flere hoteller velger å være røykfrie viser også at det er mindre behov for overnattingsrom forbeholdt røykerne. Det er viktig at Tobakkskadeloven støtter oppunder denne utviklingen. Brannhensyn tilsier også at hoteller skal være røykfrie. Det å overnatte i et hotell er en midlertidig situasjon, og etter vår oppfatning kan det ikke sammenlignes med for eksempel å bo i et beboelsesrom på en institusjon. Videre er det et viktig argument at ansatte som rengjør slike rom ikke kan skjermes mot passiv røyking.

Det er mange form for overnattingssteder, og noen av dem har betydelig andel besøk av barn. Det er viktig at de blir heller ikke plassert i rom for røykerne.

Vi mener at hotellrommene ikke skal være et unntak fra § 12, 1.ledd.

Røyking på bingolokaler.

Endringer som er foreslått § 12, andre ledd etter vår oppfatning medfører røyking forbudt på blant annet bingolokaler. Bingolokaler er ikke spesielt omtalt i høringsnotatet, noe som vi mener burde ha vært presisert.

Det har vært vanskelig å håndheve og kontrollere etterlevelsen av § 12 i bingolokaler og derfor

støtter vi endringsforslaget. Dette er særlig positivt i lys av at bingolokaler er viktige sosiale arenaer for mange mennesker og de aksepterer derfor å bli utsatt for røyking der, bare "for å kunne være med".

Røyking på serveringssteder

Der er mange grunner å bygge inn uteområdene på serveringssteder, slik som beskyttelse mot vær og vind, hindre at uvedkommende trenger inn etter åpningstid, beskyttelse av møblement, beskytte området fra omgivelsen osv. så innebygging i mange tilfeller er nødvendig. Erfaring fra vårt tilsyn viser at det er mange kreative løsninger for innebygging i dag. Det er også veldig varierende og til dels kompliserte bygningsmessig utforming av disse stedene. Det å innføre røykeforbud på uteserveringsstedene hadde gjort det lettere både for eierne, ansatte, allmennheten og tilsynsmyndighetene å forholde seg til regelverket. Selv om at det utarbeides nasjonale retningslinjer klarer man ikke å fange opp veldig mange av tilfellene og det blir veldig mye skjønnsmessige vurderinger fra tilsynsmyndighetenes side i forhold til om utlufting er tilsvarende utendørs områder. Vi anbefaler ikke innføring av buffersone. Dette hadde vært vanskelig å håndtere både for serveringsstedene og tilsynsmyndighetene.

4.3 Tobakksbruk i arbeidstiden

Erfaringen viser at det forekommer at lærerne snuser under undervisningstidene, noe som er negativt med tanke på hvor viktige rollemodeller de er. På videregående skoler røyker lærerne sammen med elevene utenfor skolens uteområde. Det å forby lærerne tobakksbruk i skoletiden støtter oppunder den foreslåtte formålsparagrafen om å hindre barn og unge i å begynne med tobakk.

4.4. Tobakksfrie uteområder og tobakksfri skoletid for elevene

Miljørettet helsevern i Vestfold støtter at Forskrift av 1. desember 1995 nr. 928 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, mv. § 18 endres. Innholdet for § 12b og § 12c etter vårt syn er mest hensiktsmessig å ta inn direkte i *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*, siden kommuneoverlegene/miljørettet helsevern fører regelmessig tilsyn etter denne forskriften. Vi støtter at all tobakkbruk, inkludert snus forbyes i skoletid og i skolens lokaler og uteområder, både for ansatte og elevene.

4.5 Røykfrie lokaler og uteområder i barnehager

Miljørettet helsevern i Vestfold støtter forslaget om at det innføres et forbud mot røyking i barnehagers uteområder. Våre erfaringer under tilsyn og godkjenning av barnehager er at dette allerede er innført i så og si alle barnehager, så endringen vil ikke få store praktiske konsekvenser. Vi støtter også at familiebarnehager skal være røykfrie utenom åpningstider. Dette gir en bedre beskyttelse for barna mot passiv røyking, og det gjør det også lettere å kontrollere om røykeforbudet overholdes. Vi er enige i at forbud mot røyking i private hjem som benyttes som familiebarnehager kan oppleves som et inngrep i den private sfære. Samtidig er det frivillig å etablere barnehage i et hjem, så eierne har en valgmulighet. Vi mener at hensynet til barnas helse må veie tyngst.

4.6 Barns rett til vern mot passiv røyking

Vår avdeling støtter forslaget om en ny lovbestemmelse som lyder: "Barn har rett til et røykfritt miljø. Den som er ansvarlig for barn skal medvirke til at denne retten blir oppfylt". En slik paragraf er egnet til å bidra til å endre holdninger og adferd i befolkningen, men samtidig griper den ikke inn i retten til privatliv. Vi støtter at bestemmelsen ikke straffebelegges, og at det heller ikke innføres noe særskilt tilsynsapparat.

4.8 Røykfrie inngangspartier til alle offentlige virksomheter

Miljørettet helsevern i Vestfold støtter en lovfesting av røykfrie inngangspartier til helseinstitusjoner og offentlige virksomheter. Vi mener at dette også må gjelde idrettshaller og sportsrelaterte bygg, for eksempel klubblokaler. Idrettshaller og klubblokaler er steder hvor det ofte ferdes barn og hvor det organiseres arrangementer for dem. Det er ofte foreldre eller trenere som røyker på slike steder og de som rollemodeller påvirker barna negativt. De enkelte foreldre som er mot en slik eksponering har

ikke mulighet til å beskytte sine egne barn heller. Røyking og sport er heller ikke forenlig etter vårt syn. Noen kommuner har valgt å innføre røykeforbud på slike steder, men slett ikke alle. Vi mener at hensynet til barnas helse må veie tyngst også i dette tilfellet.

4.9 Plager fra naboers røyking

Miljørettet helsevern i Vestfold støtter forslaget om å ikke innføre røyking forbudt på private uteområder, selv om vi mottar en del naboklager i denne forbindelse. Det er vanskelig å vurdere og føre tilsyn med slike forhold i private boliger.

Med vennlig hilsen

Jørn Svinsholt
Avdelingsleder

Eva Rizi
Miljørettet helsevernkonsulent

